

Тема: **Південна Америка.**

Урок 1. **Фізико-географічне положення. Історія відкриття.**

Мета: Виявити особливості фізико-географічне положення Південної Америки. Дати характеристику дослідження та освоєння материка.

Формувати вміння працювати з географічними картами, комп'ютерними програмами, довідковою літературою. Виховувати бережне відношення до навколишнього середовища.

Тип уроку: комбінований.

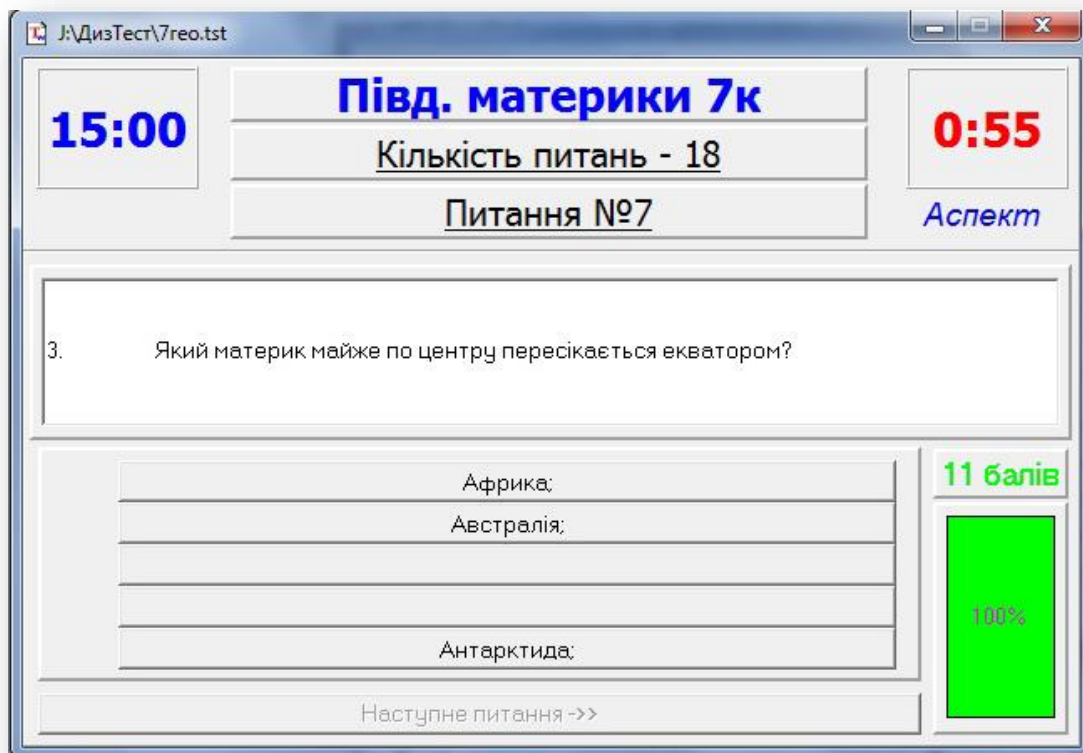
Обладнання: карта «Південна Америка», атласи, комп'ютерні програми, мультимедійна система, ноутбук, ПК.

Хід уроку:

I. Організаційний момент

II. Перевірка домашнього завдання

Комп'ютерне тестування та усне опитування (частина учнів працює з комп'ютерною програмою ДизТест (за умови один учень біля комп'ютера), з другою частиною класу проводиться усне опитування, прийом «інтелектуальна розминка».

A. Запитання тесту:

1. Який материк відкрила експедиція на суднах «Восток» та «Мирний»?
2. Який материк відкрили голландці в 17ст.?
3. Який материк майже по центру пересікається екватором?
4. Який материк лежить в південній полярній області?
5. Який материк має площу 14 млн. км²?
6. Який материк найбільший по площі?
7. Який материк із північного сходу омивається самим солоним морем світу?
8. Який материк має слабо розчленовану берегову лінію?
9. Який материк сформований, за виключенням східної частини, на докембрійській платформі?

10. Який материк планомірно вивчається після міжнародного географічного року?
11. На якому материку не має вулканів?
12. Який материк має в основному великі плоскогір'я різної величини?
13. Який материк розміщений в субекваторіальному, тропічному та субтропічному кліматичних поясах?
14. Який материк має великі запаси алмазів?
15. Який материк самий низький над рівнем моря?
16. Який материк має крайню точку м. Байрон.
17. На якому материку вдовж східних окраїн розміщений самий великий розлом земної кори?
18. На якому материку озеро отримало назву «мертве серце материка»

Варіанти відповідей: 1. Африка;
2. Австралія;
3. Антарктида;

Б. Прийом «інтелектуальна розминка»

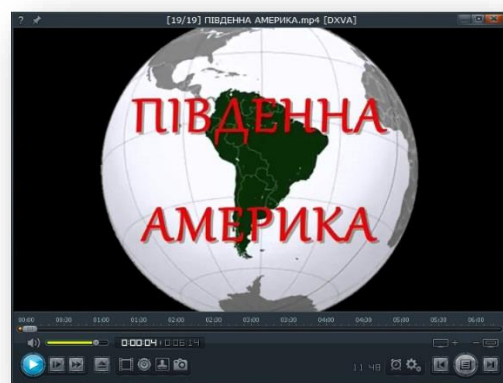
1. Які схожі та відмінні риси тектонічної будови південних материків?
2. Причина появи великої кількості ендеміків в органічному світі Австралії?
3. Які схожі та відмінні риси існування пустель на території південних материків?
4. Поміркуйте, чому Південна півкуля значно холодніша за Північну?
5. Виокремлення Південного океану: «за» і «проти».

III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності

На сьогоднішньому уроці ми розглянемо відомості про материк, який має свої цікаві особливості. Це – найвологіший материк, тут знаходиться найвищий вулкан світу, найбільше за площею високогірне озеро, найвищий водоспад, найдовша гірська система та сама повноводна ріка. Це – материк, що подарував світові кукурудзу, картоплю, гарбузи, квасолу, томати та багато іншого.

Це материк – Південна Америка.

Перегляд фрагментів відео «Блакитна планета. Південна Америка» та «Південна Америка» (мультимедійна система).

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Положення материка на карті світу. (Робота з картою «Фізична карта світу» та комп'ютерною програмою Електронний Атлас.)

Південна Америка, як і Африка, перетинається екватором. Більша частина П.А. знаходиться в Південній півкулі. Крім того, основна частина материка знаходиться у жаркому поясі між двома тропіками. Відносно початкового меридіана материк цілком лежить у Західній півкулі. Береги Південної Америки порізані слабо. Тут мало заток і островів. Найбільший з них – Вогняна земля, віддалений від материка вузькою Магеллановою протокою, також Фолклендські острови, архіпелаг Галапагос.

На південному сході є широке затоплене морем гирло річки Парана, яке називають Ла-Плата. Береги омивають два океани: Тихий на заході та Атлантичний на сході. Найбільш потужною течією біля берегів материка є холодна Перуанська течія. Завдяки їй найвологіший материк світу має на своїй території найбільш посушливу берегову пустелю Атакама. До зменшення зволоження південно-східного узбережжя призводить холодна Фолклендська течія. Натомість потужні Бразильська та Гвіанська теплі течії сприяють значній кількості опадів на східному березі материка.

2. Площа материка.

За площею (18 млн.км²) Південна Америка поступається Євразії, Африці й Північній Америці. З останньою вона утворює одну частину світу – Америку. Ця частина світу має площу 42 млн.км² і поступається за площею лише Азії (44 млн.км²). Південна Америка з'єднується з Північною вузьким Панамським перешийком.

3. Країні точки. (робота в зошиті з атласом)

Завдання:

А). Визначити координати крайніх точок материка.

Пн – м.Гальїнас

Пд – м. Фроуерд

Сх – м.Кабу-Бранку

Зх – м.Паріньяс

Пд. острівна – м. Горн

Б). Обчисліть протяжність Південної Америки в градусах і кілометрах з півночі на південь за 70° зх..д і протяжність в градусах і кілометрах із заходу на схід по 5° пд..ш, якщо довжина дуги паралелі в 1° становить приблизно 110,5 км.

4. Історія відкриття та дослідження материка.

Заповнити таблицю «Відкриття та дослідження Південної Америки».

(робота в зошиті з підручником)

Час дослідження	дослідники	Результати досліджень

V. Закріплення нових знань, умінь та навичок

а) робота з програмою MS PowerPoint.

(на екран мультимедійної системи проектується карта материка на якій потрібно вписати назви крайніх точок та назви географічних об'єктів, які були вивчені на уроці);

б) бліц-опитування:

- Поясніть, чому береги Південної Америки порізані слабо?
- Чиїм ім'ям і чому названа Південна Америка?
- Який внесок зробили українці в освоєння Південної Америки?
- Порівняйте ф.г.п. Південної Америки, Австралії та Африки.

VI. Підсумок уроку

VII. Домашнє завдання:

а) Опрацювати текст параграфа 26 (С.Г. Кобернік)

б) Підготувати додатковий матеріал до наступного уроку. (індивідуальні завдання)

додатковий матеріал до уроку

- ім'я Христофора Колумба з іспанської мови перекладається як «коло-ніст, який несе хрест».
- Першим, хто поширив назву «Америка», був фламандський карто-граф Герард Меркатор. На карті, що була складена у 1538 р., він підписав на південному материка «Південна частина Америки», на північному — «Північна частина Америки».
- Автором однієї з найцікавіших карт Америки був Леонардо да Вінчі. На його карті, що була складена 1515 р., зображено не два, а один Американський материк — південний. Він простягається не з півночі на південь, а із заходу на схід. Над цим материком зображено два острова — Куба та Ізабелла. На західному краю — великий острів з надписом «Земля Флоріда». Азія відокремлена від Америки широким водним простором. На половині шляху від Азії до Америки розташовано острів Зіпунга, тобто Японія.
- Назва «Вогняна Земля» з'явилась за пропозицією мореплавців, які вперше під керівництвом Магеллана пропливали біля цього острова. На ньому було багато вогнів, які запалювали туземці. Звідси і пішла назва.
- Поняття «Антильські» походять від слова «анти» — проти, розташовані напроти материка. Карибське море названо на честь місцевих жителів карибів.

Світові рекорди Південної Америки

- Щонайдовший гірський ланцюг — Анди, 9000 км.
- Найпосушливіше місце — Пустеля Атакама, Чілі; середньорічний рівень опадів менше 0,1 мм.
- Найвищий водоспад — Анхель, Венесуела, 1054 м.
- Найвисокогірніше судноплавне озеро — Тітікака, 3810 м.
- Повноводніша у світі річка — Амазонка, кожну секунду в Атлантичний океан вона виливає 220 000 м³ води.
- Найбільший річковий басейн — басейн Амазонки, 7 045 000 км²

рекорди континенту

- Найвища гора — Аконкагуа 6959 м.
- Найнижча точка — півострів Вальдес, 40 м, нижча рівня моря.
- Найбільше озеро — Тітікака, Перу — Болівія, 8248 км²
- Найдовша річка — Амазонка, 6400 км.
- Найбільша за площею країна — Бразилія, 8512 тис. км²
- Найбільша за населенням країна — Бразилія, 172 млн чол.

(додатковий матеріал взято з «Усі уроки географії. 7 клас»).